

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyē kiṣkindhākāṇḍē

॥ saptatrimśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēsikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ saptatriṃśaḥ sargaḥ ॥

sugrīvēṇa vānarasēnāsaṅgrahāya punardūtān prēṣayitum
hanumata ājñapanam tēbhyō rājājñāmākarṇya samēṣām
vānarāṇām kiṣkindhām prati prasthānam nivṛttairdūtaiḥ
sagrīvāyōpāyanāni samarpya vānarāgamānavṛttāntasya
nivēdanam

ēvamuktastu sugrīvō
lakṣmaṇēna mahātmanā |
hanūmantam sthitam pārśvē
vacanam cēdamabravīt || 4.37.1 ||

mahēndrahimavadvindhya -
kailāsaśikharēṣu ca |
mandarē pāṇḍuśikharē
pañcaśailēṣu yē sthitāḥ || 4.37.2 ||

taruṇādityavarṇēṣu
bhrājamānēṣu nityaśaḥ |
parvatēṣu samudrāntē
paścimasyām tu yē diśi || 4.37.3 ||

ādityabhavanē caiva

girau sandhyābhrasannibhē |

padmācalavanaṃ bhīmāḥ

saṃśritā haripuṅgavāḥ || 4.37.4 ||

añjanāmbudasaṅkāsāḥ

kuñjarēndramahaujaṣaḥ |

añjanē parvatē caiva

yē vasanti plavaṅgamāḥ || 4.37.5 ||

mahāśailaguhāvāsā

vānarāḥ kanakaprabhāḥ |

mērupārsvagatāścaiva

yē ca dhūmragiriṃ śritāḥ || 4.37.6 ||

taruṇādityavarṇāśca

parvatē yē mahāruṇē |

pibantō madhu mairēyaṃ

bhīmavēgāḥ plavaṅgamāḥ || 4.37.7 ||

vanēṣu ca suramyēṣu

sugandhiṣu mahatsu ca |

tāpasāśramaramyēṣu

vanāntēṣu samantataḥ || 4.37.8 ||

tāṃstāṃstvamānaya kṣipraṃ

ṛthivyāṃ sarvavānarān |

sāmadānādibhiḥ kalpai -

rvānarairvēgavattaraiḥ || 4.37.9 ||

prēṣitāḥ prathamam yē ca
 mayā’jñātā mahājavāḥ |
 tvaraṇārtham tu bhūyastvam
 samprēṣaya harīśvarān || 4.37.10 ||

yē prasaktāśca kāmēṣu
 dīrghasūtrāśca vānarāḥ |
 ihānayasva tāñśīghram
 sarvānēva kapīśvarān || 4.37.11 ||

ahōbhirdaśabhiryē ca
 nāgacchanti mamājñayā |
 hantavyāstē durātmānō
 rājasāsanadūṣakāḥ || 4.37.12 ||

śatānyatha sahasrāṇi
 kōṭyaśca mama śāsanāt |
 prayāntu kapisimhānām
 nidēśē mama yē sthitāḥ || 4.37.13 ||

mēghaparvatasankāśā -
 śchādayanta ivāmbaram |
 ghōrarūpāḥ kapiśrēṣṭhā
 yāntu macchāsanāditaḥ || 4.37.14 ||

tē gatiñā gatim gatvā
 pṛthivyām sarvavānarāḥ |
 ānayantu harīn sarvām -
 stvaritāḥ śāsanānmama || 4.37.15 ||

tasya vānararājasya
 śrutvā vāyusutō vacaḥ |
 dikṣu sarvāsu vikrāntān
 prēṣayāmāsa vānarān || 4.37.16 ||

tē padaṃ viṣṇuvikrāntaṃ
 patattrijyōtiradhvagāḥ |
 prayātāḥ prahitā rājñā
 harayastu kṣaṇēna vai || 4.37.17 ||

tē samudrēṣu giriṣu
 vanēṣu ca sarassu ca |
 vānarā vānarān sarvān
 rāmahētōracōdayan || 4.37.18 ||

mṛtyukālōpamasyājñāṃ
 rājarājasya vānarāḥ |
 sugrīvasyāyayuh śrutvā
 sugrīvabhayaśaṅkitāḥ || 4.37.19 ||

tatastē'ñjanasaṅkāsā
 girēstasmānmahābalāḥ |
 tisraḥ kōṭyaḥ plavaṅgānāṃ
 niryayuryatra rāghavaḥ || 4.37.20 ||

astaṃ gacchati yatrārka -
 stasmin girivarē ratāḥ |
 santaptahēmavarṇābhā -
 stasmāt kōṭyō daśa cyutāḥ || 4.37.21 ||

kailāsaśikharēbhyaśca
 siṃhakēsaravarcasām |
 tataḥ kōṭisahasrāṇi
 vānarāṇaṃ samāgaman || 4.37.22 ||

phalamūlēna jīvantō
 himavantamupāśritāḥ |
 tēṣāṃ kōṭisahasrāṇāṃ
 sahasraṃ samavartata || 4.37.23 ||

aṅgārakasamānānāṃ
 bhīmānāṃ bhīmakarmaṇām |
 vindhyād vānara kōṭināṃ
 sahasrāṇyapatan drutam || 4.37.24 ||

kṣīrōdavēlānilayā -
 stamālavanavāsinaḥ |
 nārikēlāśanāścaiva
 tēṣāṃ saṅkhyā na vidyatē || 4.37.25 ||

vanēbhyō gahvarēbhyaśca
 saridbhyaśca mahābalāḥ |
 āgacchad vānarī sēnā
 pibantīva divākaram || 4.37.26 ||

yē tu tvārayituṃ yātā
 vānarāḥ sarvavānarān |
 tē vīrā himavacchailē
 dadṛśustaṃ mahādrumam || 4.37.27 ||

tasmin girivarē puṇyē
 yajñō māhēśvaraḥ purā |
 sarvadēvamanastōṣō
 babhūva sumanōramaḥ || 4.37.28 ||

annanisyandajātāni
 mūlāni ca phalāni ca |
 amṛtasvādukalpāni
 dadṛśustatra vānarāḥ || 4.37.29 ||

tadannasambhavaṃ divyaṃ
 phalamūlaṃ manōharam |
 yaḥ kaścit sakṛdaśnāti
 māsam bhavati tarpitaḥ || 4.37.30 ||

tāni mūlāni divyāni
 phalāni ca phalāśanāḥ |
 auśadhāni ca divyāni
 jagṛhurharipuṅgavāḥ || 4.37.31 ||

tasmācca yajñāyatanāt
 puṣpāṇi surabhīṇi ca |
 āninyurvānarā gatvā
 sugrīvapriyakāraṇāt || 4.37.32 ||

tē tu sarvē harivarāḥ
 pṛthivyāṃ sarvavānarān |
 sañcōdayitvā tvaritaṃ
 yūthānāṃ jagmuragrataḥ || 4.37.33 ||

*tē tu tēna muhūrtēna
kapayaḥ śīghracāriṇaḥ |
kiṣkindhāṃ tvarayā prāptāḥ
sugrīvō yatra vānaraḥ || 4.37.34 ||*

*tē grhītvauśadhīḥ sarvāḥ
phalamūlaṃ ca vānarāḥ |
taṃ pratigrāhayāmāsu -
rvacanaṃ cēdamabruvan || 4.37.35 ||*

*sarvē parisṛtāḥ śailāḥ
saritaśca vanāni ca |
pṛthivyāṃ vānarāḥ sarvē
śāsanādupayānti tē || 4.37.36 ||*

*ēvaṃ śrutvā tatō hr̥ṣṭaḥ
sugrīvaḥ plavagādhipaḥ |
pratijagrāha ca prīta -
stēṣāṃ sarvamupāyanam || 4.37.37 ||*

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
kiṣkindhākāṇḍē saptatrimśaḥ sargaḥ ||*